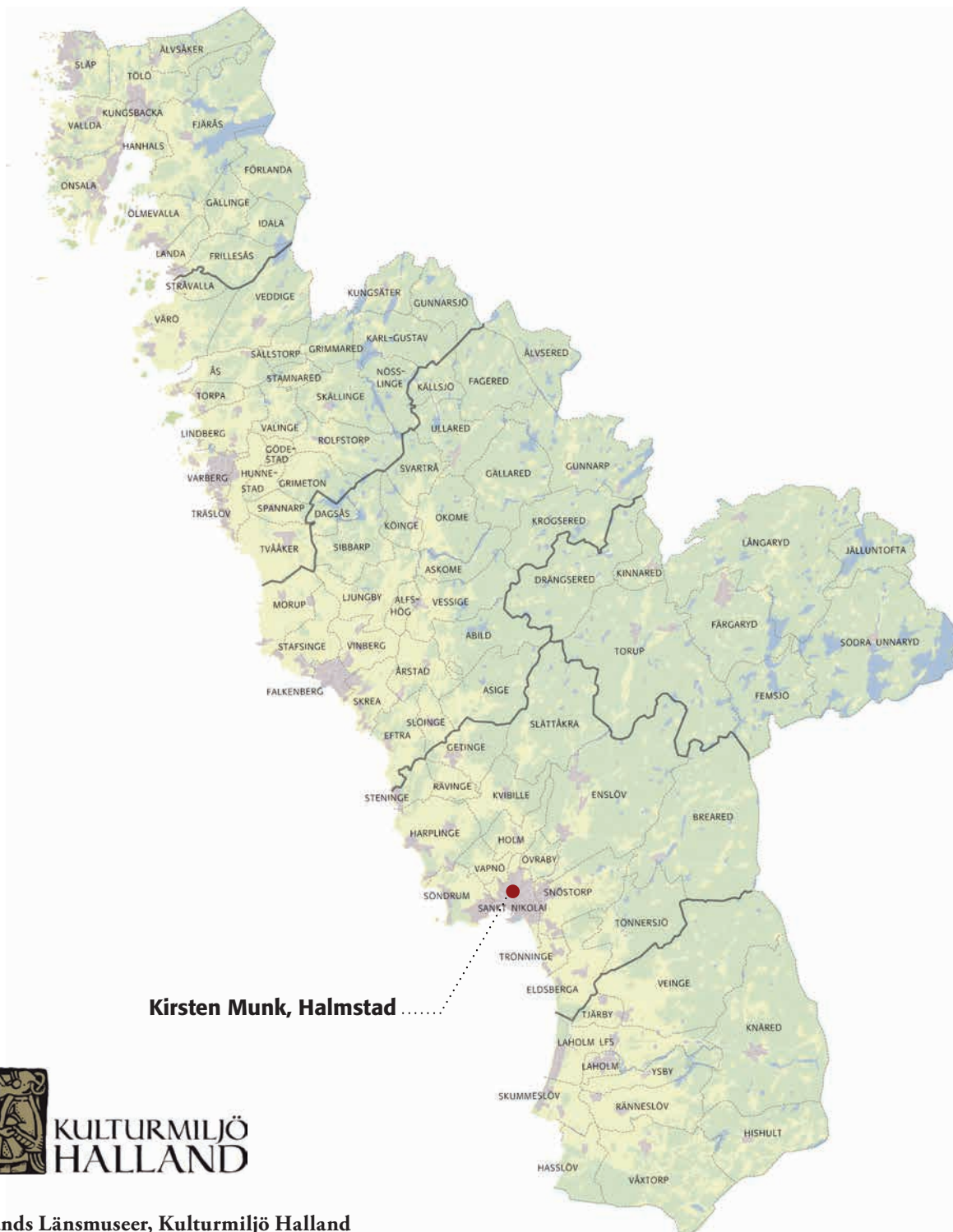

Fredrik Larsson

Arkeologisk förundersökning i källare, Kirsten Munk 1, Halmstad stad

Halland, Halmstad stad, Kirsten Munk 1, Kv. Kirsten Munk, RAÄ 44:1

Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2014.

Arkeologisk förundersökning.

Omslagsfoto: Utrymme väster om förråd 012. Foto mot väster. (Fotonr. 2014-11-033).

Fotograf: Fredrik Larsson.

Layout: A. Andersson.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Bakgrund.....	5
Teknisk beskrivning av rörbytet.....	5
Arkeologiska lämningar	6
Referenser.....	9
Tekniska och administrativa uppgifter	9

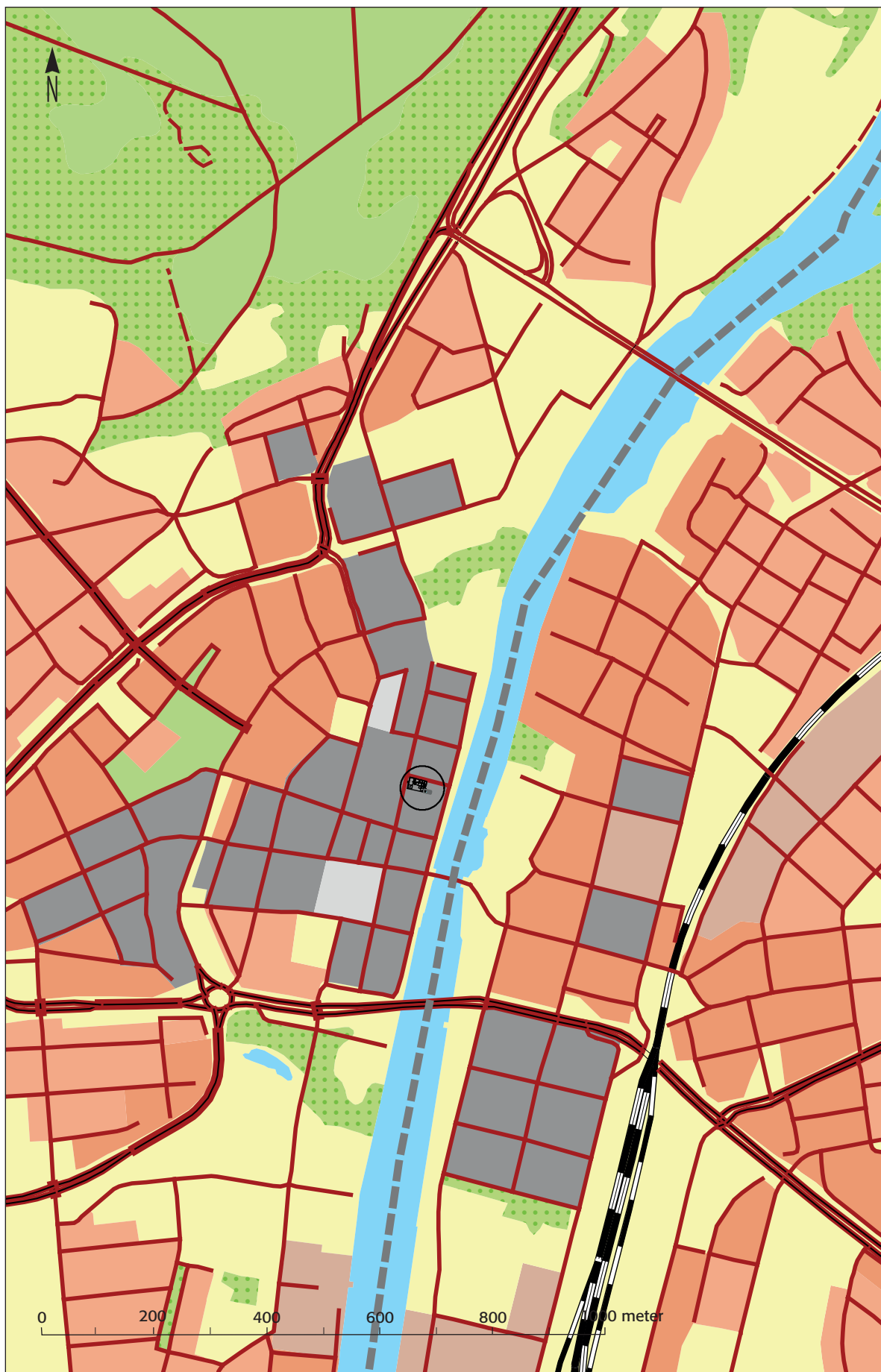

Fig 1. Översikt, förundersökningsområdets läge inom RAÄ 44:1, Halmstad innerstad. Skala 1:10 000.

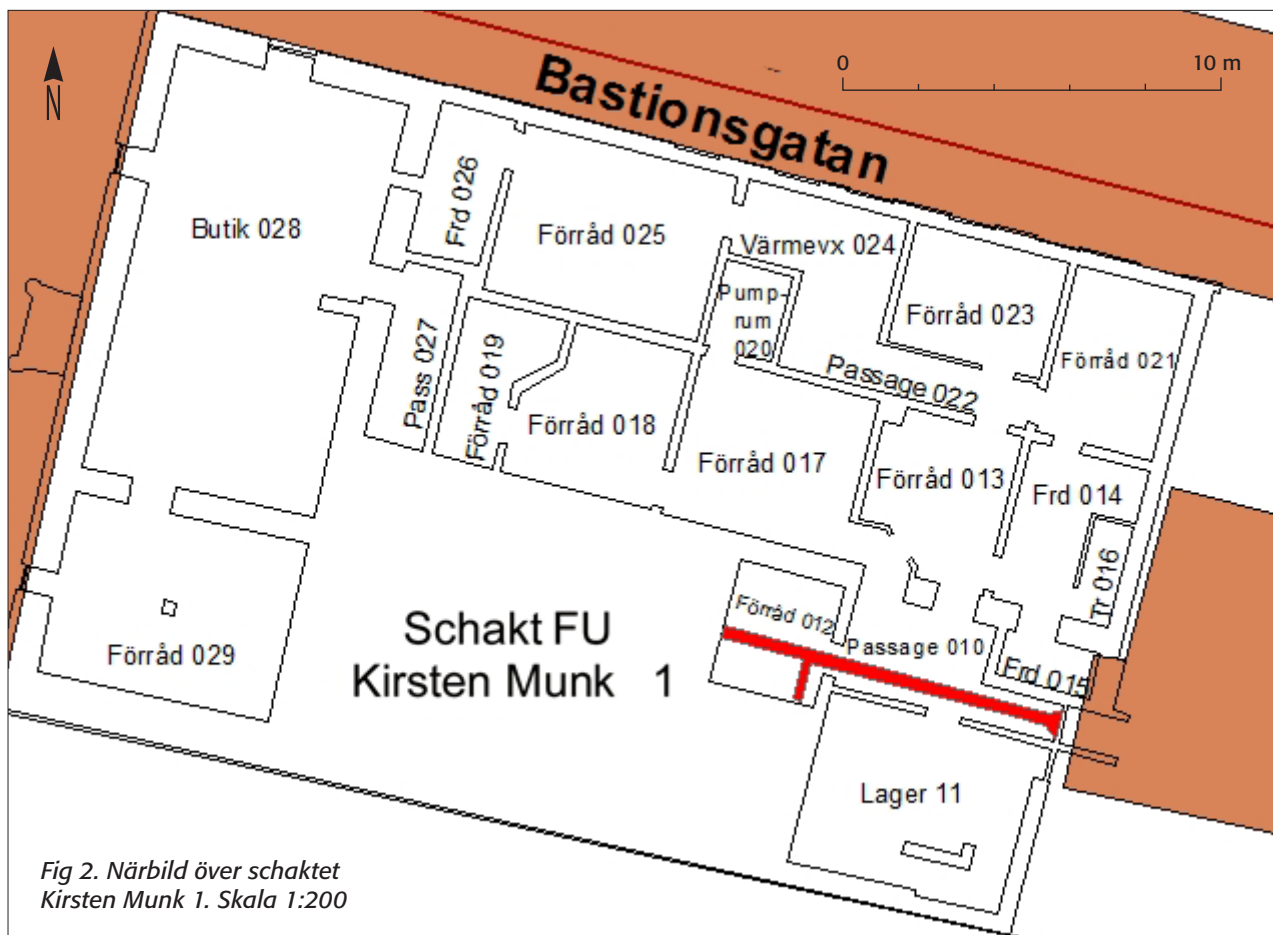
Bakgrund

På grund av vattenläcka i en VA-ledning genomfördes en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning, i en källare i nordvästra delen av kvarteret Kirsten Munk i Halmstad i fastigheten Kirsten Munk 1. Förundersökningen genomfördes i enlighet med Länsstyrelsens beslut (Lst dnr 431-101-14). Fastigheten Kirsten Munk 1 är känt som Kirsten Munk-huset hos allmänheten och med sitt grönglaserade tegel väcks människors intresse för fastigheten. Källaren som berördes av den arkeologiska förundersökning hade fungerat som stenkolskällare fram till 1950-talet, där det även fanns en form av matarskruv för att föra kolet vidare.

Förundersökningen genomfördes av personal från Kulturmiljö Halland i samband med att betongplattan bilades upp med bilmaskin av personal från T-rör VVS-installationer. Ingen inmätning skedde digitalt utan endast en manuell ritning gjordes över ingreppet. Ritningen digitaliserades tillsammans med en ritning över källaren (arkiv Kulturmiljö Halland).

Teknisk beskrivning av rörbytet

I västra delen av schaktet gick ett gjutjärnsrör ut från väggen i förråd 012 som kapades med hjälp av vinkelslip och ersattes med ett plaströr. Gjutjärnsröret hade gått ner i mar-

ken och ytterligare cirka 1 meter österut. Resten av röret österut bestod av ett cementrör som fortsatte österut ut till ytterdörren vid passage 010 (se fig 2).

Längs med den sydvästra delen av schaktet inom förråd 012 fanns ytterligare ett rör i järn med okänd funktion. Precis vid mellanväggen mellan förråd 012 och passage 010 fanns en del av ett cementrör i nordöstra delen som dock låg helt löst men där vatten gått ut direkt i jorden då röret inte var igenpluggat. Detta kom att tas bort. Det nya röret drogs mellan förrådet och passagen och hade en relativt väst-östlig orientering i hela schaktet. Efter att plaströr lagts ner i schaktet och en brunn innanför och en brunn utanför passage 010 hade bytts ut återfylldes schaktet. Fyllningen bestod av delarna av det borttagna cementröret och hela schaktet göts sedan igen med betong.

Betongplattan som utgjorde golv tros ha tillkommit någon gång under 1930-1950-talet. Plattan var bitvis relativt tjock mellan 0,07-0,20 meter. Vid den östra dörren vid passage 010 gjordes en utvidgning av schaktet, 0,81 meter nord-sydlig och 0,50 meter väst-östlig för att kunna byta brunnen. Den kraftiga bottenplattan indikerade att en del vatten fanns i marken och plattan gjordes tjockare för att undvika att vatten skulle tränga upp genom bottenplattan. Här var också plattan som tjockast och det gamla cementröret var ingjuten i golvplattan.

Väster om förråd 012 finns ett utrymme som var synligt endast genom en luftventil. Det tycktes vara ett relativt stort rum, cirka 15-20 m², dock låg golvnivån eventuellt cirka 0,5 meter högre än i förråd 012. Rummet finns inte med på planritningen och på norra sidan fanns en trälucka som satt fastskruvad i väggen som sannolikt ledde in till rummet. De synliga rören som fanns i taket av rummet ansågs av VVS-personalen härröra från 1980-tal som tidigast. För övrigt var rummet fyllt av bråte, en trälåda och troligen byggnadsmaterial.

Arkeologiska lämningar

Direkt under golvet fanns ett skikt med mycket finkornig fuktig sättsand cirka 0,04 meter tjockt. Fyllningen i schaktet bestod av främst grusig sand samt med inslag av mycket humös silt med inslag av kol. Även ett par bitar av maskinslaget tegel fanns i den syd-

Fig 3. Del av södra profilen i förråd 012. Foto mot söder. (Fotonr. 2014-11-015). Fotograf: Fredrik Larsson.

Fig 4. Del av södra profilen passage 010. Foto mot söder. (Fotonr. 2014-11-017). Fotograf: Fredrik Larsson.

Fig 5. Lagerföljd i passage 010. Foto mot söder. (Fotonr. 2014-11-024). Fotograf: Fredrik Larsson.

Fig 6. Utrymme väster om förråd 012 finns ej med på ritning år 2001. Foto mot väster. (Fotonr. 2014-11-033). Fotograf: Fredrik Larsson.

1	1 Golvplatta 0,07-0,20 meter
2	2 Finkornig sättsand 0,04 meter
3	3 Brunsvart kompakt silt kulturlager 0,20-0,30 meter
4	4 Gul finkornig sand, troligen flygsand 0,03 meter
5	5 Grå finkornig sand, troligen flygsand 0,02 meter
6	6 Gul grovkornig sand 0,33 meter strandzon till Nissan
7	7 Fuktig blålera

Fig. 7. Skiss över lagerföljden inom Kirsten Munk 1 källare. Mått anger tjocklek.

västra profilen samt ett rostigt spik. Både i väster och öster under golvplattan fanns synliga kulturlager bestående av cirka 0,20-0,30 meter brunsvart kompakt silt med innehåll av träkol och enstaka bitar av tegel. Kulturlagret påverkades ej av rörläggningen då äldre rör som togs bort redan hade rört om befintligt kulturlager. Med undersökning i form av markundersökningskäpp (MUK) framkom det under kulturlagret, en nivå gul mycket finkornig sand, troligen flygsand, 0,03 meter tjock. Härunder kom ett gråaktigt mycket finkornigt sandlager, 0,02 meter tjockt, som sannolikt också bestod av flygsand men som uppvisade spår av vegetation alternativt stått under vatten en längre tid. Under den grå sanden kom en gul något mer grovkornig sand 0,33 meter tjock som troligen utgjort strandzon till Nissan. Därunder följde mycket fuktig blålera.

Inga fynd påträffades. Bottenplattan var belägen cirka 1 meter under dagens marknivå. I "Medeltidsstaden 20" över Halmstad visas helt eller delvis utschaktade områden (Augustsson 1980). Dock påvisar den arkeologiska förundersökningen att det i högsta grad kan finnas kulturlager bevarade under källare och därför rekommenderas att antikvariska kontroller alternativt förundersökningar genomförs i samband med markarbeten både utanför och inuti fastigheter inom RAÄ 44:1.

REFERENSER

Augustsson, J-E. 1980. *Halmstad Medeltidsstaden 20*. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer Rapport. Stockholm.

Ritning. Kirsten Munk 1 källare. Arkiv Kulturmiljö Halland.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr:	431-101-14
Kulturmiljö Hallands dnr:	2014-13
Uppdragsgivare:	Stiftelsen Hallands Länsmuseum
Utförandetid:	2014-01-20–2014-01-31
Personal:	Fredrik Larsson
Fastighet:	Kirsten Munk 1
RAÄ nummer:	44
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	-
Undersökt yta:	3 m ²
Dokumentation:	Samtliga schakt och källarritningen digitaliserades och rektifierades inom ramen för ArcGIS version 10.1 Halmstad 201413FU. Dessa överfördes sedan för slutförvaring till Intrasis version 2.2 i Intrasisprojekt 201413F hos Kulturmiljö Halland. Foton har nummer 2014-11-1–2014-11-40 Allt arkivmaterial förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv.
Fynd:	-
Datering:	Medeltid–Nyare tid

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00
E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se